

heri Danmark og isøvrigt ogsaa til at bestjæftige sig med Universitetet og til at gjøre Indstillinger om disse Sager til Thinget. Jeg havde den Ære at være Medlem af dette Udvalg, som arbejdede meget flittig, som holdt mange Møder, og hvis Resultat var Ingenting. Vi skulde ikke bestjæftige os med Smaating i dette Udvalg; vi skulde tværtimod forsøge at lægge Planer til og gjøre Indstillinger om virkelige Reformers paa Skolevæsenets Omraade, men det viste sig meget hurtigt, at, hvor meget vi end forhandlede, saa blev dog den eneste Følge deraf den, at vi kom i større Divergens, end vi havde været i Begyndelsen. Derpaa blev der iaar nedsat et Udvalg angaaende det af den høitærede Minister fremsatte Forslag til Lov om Undervisningen i de lærde Skoler, som jo gik ud paa en Reformering af det nuværende Skolevæsen. I dette Udvalg viste det sig som i de foregaaende, at, naar vi kom ind paa de store Reformspørgsmaal, var der ikke mindst Mulighed for Enighed. Til dette Udvalg kom isøvrigt endel Skrivelser fra Rektorerne ved de forskjellige lærde Skoler, og disse Skrivelser indleedes med en Skrivelse fra Undervisningsinspektionen. Alle disse Indberetninger gik i saa mange Punkter i helt modsat Retning, at man ikke kunde have Haab om at komme til et Resultat, der vilde finde almindelig Tilslutning. Rektorerne vare alle uenige, og Undervisningsinspektionen opgav at finde nogen Rede i denne Menighed. Det er ogsaa klart for Enhver, der enten har været Medlem af Udvalget eller hørt Diskussionen derom her i Thinget, at der omtrent er ligesaa mange Meninger, som der er Medlemmer. Man har de forskjelligste Anstuelser om de store Spørgsmaal; den Ene holder paa den nuværende Tvedeling, den Anden foretrækker at vende tilbage til det tidligere System; Andre igjen ønske at gaa videre og ønske mange forskjellige Afdelinger, en Tredeling eller Firdeling; Nogle mene, at man skal overlade det frit til Skolerne at undervise Disciplene, som de selv ville, naar de blot derved nogenlunde kunne føre dem til et godt og brugbart Dannelsesstrin. Jeg tror, at det vil vedblive at være saaledes; jeg tror, at selv om de praktiske Ting, f. Ex. Drettelsen af de to nederste Klasser, er der stadig forskellige Meninger, og jeg tror, at Grunden ligger ikke just deri, at det er ganske almindeligt, at Mennesker have forskellige Meninger om de store Spørgsmaal, men deri, at der i Virkeligheden ikke er nogen Opinion, nogen offentlig Mening om dette Spørgsmaal herhjemme. Der har været diskuteret for lidt baade offentlig i Pressen og indenfor Skolemændenes snævrere Kreds, saa at der ikke er nogen tilstrækkelig Vished om, i hvilken Retning for Tiden Opinionen gaar. Da vi her i Folkethinget i Virkeligheden ikke repræsenterer en anden, en særlig

Opinion — vi ere jo ikke Andet end Budbringere for den offentlige Mening — er det umuligt at komme til et Resultat, uden at der kommer et virkeligt Tryk udenfra; der maa visse stærke Strømninger udenfra, hvis vi skulle komme til et Resultat, ellers sker det ikke. Men kommer denne Strømning, da ville alle Døre springe op af sig selv, og saa vil Reformen nok komme paa dette Omraade. Det stiller sig for mig saaledes, at der ikke er Udsigt til, at der i de nærmeste Aar vil komme en saadan Opinion, som vi ville komme til at høre os for; derimod er der ganske vist Tryk paa et enkelt Punkt. Det kan nemlig ikke være ubekendt for Noget, at der i de sidste Aar paa mange Steder har høvet sig stærke Stemmer for, at der i Skolen for Diebliffet er Mangler, som der burde raades Bod paa. Overalt bliver der klaget over, at Disciplene i visse Klasser blive overbebyrdede. Selv om man staar udenfor og ikke har Noget med denne Gjerning at gjøre, har man dog vist hørt Noget derom. Enhver, der har talt med en Skolemand om disse Spørgsmaal, vil have hørt Klagen over Overbebyrdelse, over, at Disciplene overlæsses med Arbejde i visse Klasser, og Udtalelser om, at det er paatrængende nødvendigt, at der raades Bod derpaa. Spørger man en hvilkensomhelst Familiefader, om han ikke har Indtrykket af, at Drengene i de lærde Skoler faae for meget Arbejde, og at deres Evner lægges for stærkt i Beslag, saa er jeg sikker paa, at Svaret vil være bekræftende. Trykket er saa stærkt, at det forekommer mig, at vi maa gjøre Noget for at hjælpe derpaa. Naar derfor jeg sammen med andre ærede Medlemmer af Thinget saa sent paa Samlingen har rovet at indbringe et Lovforslag og nærer Haab om at faae det gennemført, er det alene af den Grund, at vi ikke tro, at denne Sag bør opfattes længere, og fordi vi ville forsøge paa at sætte den igjennem, hvis det er muligt at gjøre det, idet vi synes, at der ikke kan ses bort fra Folkethingets Ansvar paa dette Punkt. Dette Lovforslag er altsaa fremkommet for at hjælpe, hvor Nøden er størst, og hvor Klagerne lyde høiest. Der er Intet af de store, vigtige Spørgsmaal, som disse Udvalg have været kaldede til at besvare, der foregribes derved. Man vil til enhver Tid kunne optage dem; vor Hensigt er kun, som Lovforslagets bestedne Titel lyder, at foreslaa nogle Ændringer i og Tillæg til Lov 1ste April 1871, idet vi, gaaende ud fra det Bestaaende, søge at hjælpe, hvor der, efterat denne Lov nu har virket i 9 å 10 Aar — den traadte jo ikke strax i Kraft — viser sig særlig stærk Trang til Forbedring. Jeg skal nu tillade mig at omtale det Forslag, som vi have stillet, og skal derved foreløbig forbi-gaa § 1 og vende mig til § 2, der sikkert er den vigtigste Paragraf i Lovforslaget. Vi have